

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 7 listopada 2016 roku T. P. wniósł o ustalenie wygaśnięcia jego obowiązku alimentacyjnego względem córki P. P. ustalonego na kwotę po 500 zł miesięcznie.

W uzasadnieniu złożonego pozwu powód wskazał, iż pozwana córka P. P. w najbliższym czasie uzyska pełnoletniość, pozostaje w nieformalnym związku, z którego posiada dwójkę małoletnich dzieci i powinna być utrzymywana przez swojego partnera. Sąd wezwał do wskazania sygnatury akt postępowania, w którym ustalony został jego obowiązek alimentacyjny wobec córki. T. P. wskazał, iż ustalenie jego obowiązku nastąpiło w postępowaniu o sygnaturze akt III RC 352/00 prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Otwocku. Sąd ustalił, iż obecny obowiązek alimentacyjny T. P. wobec córki P. P. ustalony został wyrokiem tut. Sądu z dnia 31 lipca 2008 roku w sprawie o sygn. akt III RC 204/08 na kwotę po 500,-zł. miesięcznie.

Pozwana P. P. wniosła o oddalenie powództwa w całości.

Na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Obowiązek alimentacyjny powoda wobec jego córki został ustalony wyrokiem zaocznym Sądu Rejonowego w Otwocku z dnia 16 października 2000 roku w sprawie o ustalenie ojcostwa i alimenty sygnatura akt III RC 352/00 na kwotę po 300,- zł miesięcznie. Wyrokiem z dnia 31 lipca 2008 roku Sąd Rejonowy w Otwocku podwyższył alimenty od powoda na rzecz córki do kwoty po 500,-zł. miesięcznie.

(d. wyrok zaoczny Sądu Rejonowego w Otwocku z dnia 16 października 2000 roku k. 19 akt o sygnaturze III RC 352/00, d. wyrok Sądu Rejonowego w Otwocku z dnia 31 lipca 2008 roku sygn. akt III RC 204/08)

T. P. i jego córka P. P. nie utrzymywali ze sobą kontaktów, a sam powód nigdy nie uczestniczył w wychowaniu córki. P. P. urodziła się (...) i przez cały okres swego życia pozostawała na utrzymaniu swojej matki.

T. P. odbywa karę pozbawienia wolności od 2000 roku, przewidywany koniec jej zakończenia przypada na 2024 rok. W Zakładzie Karnym w K. T. P. wykonuje prace zarobkową, z której uzyskuje dochód w kwocie 1500 zł brutto. T. P. ma zaległość alimentacyjną, która jest regulowana z jego dochodu w ramach egzekucji komorniczej. Po potrąceniach powód ma na rękę kwotę 800,-zł., z której pobierana jest należność alimentacyjna. T. P. szacuje, że po potrąceniach alimentów w obecnej wysokości pozostaje mu kwota 350 zł. miesięcznie netto. T. P. nie utrzymywał kontaktów ze swoją córką, nie łożył na jej rzecz jak i nie uczestniczył w żaden inny sposób w jej życiu. Nie posiada wiedzy na temat córki, jej kosztów i źródeł utrzymania.

P. P. posiada dwójkę małoletnich dzieci w wieku dwóch lat i dwóch miesięcy z nieformalnego związku. Nie jest związana z ojcem swoich dzieci i nie ma ustalonych na ich rzecz alimentów. Zamieszkuje wraz z matką i rodzeństwem w wynajmowanym mieszkaniu o powierzchni 50 m², w którym czynsz wynosi 750,- zł miesięcznie, do tego trzeba zapłacić za światło ok. 250 zł.. P. P. mieszka wraz ze swoją matką, dwójką swoich dzieci i dwójką rodzeństwa. Koszty najmu w całości pokrywa matka pozwanej. P. P. jest uczennicą trzeciej klasy Technikum Spożywczo-Gastronomicznego w W.. Nauka w szkole trwa 4 lata i odbywa się w formie dziennej, a jej zakończenie planowane jest na rok 2018. P. P. nie wykonuje pracy zarobkowej, jest na częściowym utrzymaniu swojej matki. Otrzymuje świadczenia rodzinne i świadczenie wychowawcze 500+-. Nie ma orzeczonych alimentów na swoje małoletnie dzieci. Alimenty od powoda uzyskuje z funduszu alimentacyjnego. Nie utrzymuje kontaktów ze swoim ojcem w okresie odbywania przez niego kary pozbawienia wolności jak również przed jego umieszczeniem w więzieniu. P. P. szacuje, że na swoje wyżywienie potrzebuje ok. 300 zł., zeznała że potrzebuje na wydatki związane ze szkołą jak książki czy przybory ale ich nie kupuje, nie korzysta z żadnych form wypoczynku wakacyjnego. W jej ocenie całość wydatków, które są ponoszone na nią to kwota ok. 500 zł. miesięcznie. P. P. od swojej matki otrzymuje kieszonkowe, od swego

ojca nigdy niczego nie otrzymała. P. P. zeznała, że aby utrzymać się samodzielnie musiałaby rzucić szkołę i rozpocząć pracę., Pozwana po skończeniu technikum będzie miała zawód cukiernika, planuje wówczas podjąć pracę i uczyć się wieczorowo.

(d. zaświadczenie ze szkoły k. 26 akt, d. zeznania P. P. k. 29-29 v i k. 50 akt, d. zeznania T. P. k. 43 akt, d. apelacja k. 56 akt).

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 133 § 1 Ustawy kodeks rodzinny i opiekuńczy rodzice są zobowiązani do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba, że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. W doktrynie przyjmuje się, że celem ustalania, czy dziecko może utrzymać się samodzielnie, należy dokonać oceny jego możliwości zarobkowych oraz majątkowych i oceny, czy ich wykorzystanie pozwala na osiągnięcie dochodu wystarczającego na zaspokojenie jego potrzeb życiowych, przy czym ocena ta winna być dokonywana w zasadzie analogicznie do oceny możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentacji, jednakże z uwzględnieniem odrębności związanych z wiekiem dziecka i jego staraniami o zdobycie stosownych kwalifikacji zawodowych.

(zob. np. J. Wierciński (red)., Komentarz do art. 133 k. r. i op. Lexis Nexis).

Wskazać jednocześnie należy, iż zgodnie z ugruntowanym w orzecznictwie poglądem wykładni art. 133 § 1 k.r.i op. „nie można dokonywać w oderwaniu od art. 96 k.r. i op., który nakłada na rodziców obowiązek troszczenia się o fizyczny i duchowy rozwój dziecka i należytego przygotowania go do pracy dla dobra społeczeństwa, odpowiednio do jego uzdolnień. Obowiązek, o którym mowa, nie jest ograniczony przez termin dojścia uprawnionego do pełnoletności. Nie jest również związany ze stopniem wykształcenia w tym sensie, że ustaje z chwilą osiągnięcia przez uprawnionego określonego podstawowego względnie średniego wykształcenia. Należyte przygotowanie do przyszłej pracy zawodowej może również obejmować studia wyższe, jeżeli tylko uzdolnienia dziecka, jego ambicje i wytrwałość okażą się wystarczające do tego, by studia te rozpocząć, kontynuować i pomyślnie zakończyć. Z tej przyczyny w odniesieniu do dzieci, które osiągnęły pełnoletność, należy brać pod rozwagę to, czy wykazują chęć dalszej nauki oraz czy ich zdolności oraz cechy charakteru pozwalają na kontynuowanie nauki. Jedynie brak pozytywnych wyników w nauce uzasadniałby ustanie obowiązku alimentacyjnego rodziców”

(tak SN w wyroku z dnia 16 lipca 1998 r. sygn. I CKN 521/98).

Z kolei zgodnie z art. 133 § 3 k. r. i op. „rodzice mogą uchylić się od świadczeń alimentacyjnych względem dziecka pełnoletniego, jeżeli są one połączone z nadmiernym dla nich uszczerbkiem lub jeżeli dziecko nie dokłada starań w celu uzyskania możności samodzielnego utrzymania się”.

O zakresie obowiązku alimentacyjnego decydują natomiast usprawiedliwione potrzeby uprawnionego oraz zarobkowe i majątkowe możliwości zobowiązanego (art. 135 § 1 k.r. i op.). Pojęcia usprawiedliwionych potrzeb nie można jednoznacznie zdefiniować. Rodzaj i rozmiar tych potrzeb jest uzależniony od cech osoby uprawnionej oraz od różnych okoliczności natury społecznej i gospodarczej w których osoba uprawniona się znajduje. Zakres obowiązku alimentacyjnego wyznaczać będą poszczególne sytuacje uprawnionego i zobowiązanego, konkretne warunki społeczno-ekonomiczne oraz cele i funkcje obowiązku alimentacyjnego. Dopiero na tym tle można określić potrzeby życiowe, materialne i intelektualne uprawnionego. (uzasadnienie do tezy IV uchwały Sądu Najwyższego z dnia 16.12.1987r., II CZP 91/86).

Potrzeby uprawnionego oraz możliwości zobowiązanego ulegają zmianie, tym samym może ulegać zmianie wysokość alimentów. Dlatego też w razie zmiany stosunków zarówno uprawniony jak i zobowiązany mogą żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego (art. 138 k.r. i op.).

W niniejszej sprawie powód T. P. domagał się stwierdzenia wygaśnięcia jego obowiązku alimentacyjnego wobec córki P. P. podnosząc, iż córka winna w swojej obecnej sytuacji życiowej samodzielnie się utrzymać ponieważ jest matką dwójki dzieci i powinna być utrzymywana przez swojego partnera, a ponadto wskazując, iż w chwili obecnej jego sytuacja finansowa z uwagi na pobyt w zakładzie karnym, niskie dochody osiągnięte z pracy nie pozwalają na płacenie alimentów.

W ocenie Sądu z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż pozwana nie jest w stanie samodzielnie się utrzymać.

Pozwana P. P. pomimo posiadania dwójki małoletnich dzieci kontynuuje naukę w trybie dziennym w szkole średniej, w której nauka trwa cztery lata, a ona jest w trzeciej klasie. Jedynym źródłem utrzymania P. P. są alimenty od pozwanego T. P. oraz pomoc jej matki, z którą wraz z dziećmi i rodzeństwem mieszka. Uzyskiwane środki finansowe w postaci świadczeń rodzinnych czy wychowawczych przeznaczone są na koszty utrzymania jej małoletnich dzieci. P. P. jak wynika z jej zeznań, którym Sąd dał wiarę nie ponosi kosztów utrzymania gospodarstwa domowego, które w całości pokrywa jej matka. W ocenie Sądu pozwana nie jest w chwili obecnej zdolna do samodzielnego utrzymania się, albowiem pozostaje w trakcie zdobywania średniego wykształcenia w zawodzie cukiernika. Rezygnacja na tym etapie z nauki byłaby ze strony pozwanej krokiem nieuzasadnionym, pozbawiającym jej zawodu. Nadto wskazywane przez nią wydatki są w istocie skupione wokół zaspokojenia podstawowych potrzeb i w żadnym wypadku nie można ich uznać za wygórowane.

T. P. pomimo odbywania kary pozbawienia wolności wykonuje pracę zarobkową, z której uzyskuje dochód w kwocie 1500,- zł brutto. Jedynym obciążeniem powoda są alimenty na rzecz pozwanej i zadłużenie w związku z prowadzonym postępowaniem egzekucyjnym. Wskazać również należy, że przebywając w zakładzie karnym, pozwany nie ponosi dodatkowych kosztów swojego utrzymania. Sąd uznał, iż nawet przyjmując, że powodowi pozostaje po potrąceniach kwota jak wskazał ok. 350 zł. netto, to mając zapewnione utrzymanie i wyżywienie jego podstawowe potrzeby są zaspokojone.

W tej sytuacji biorąc powyższe rozważania pod uwagę Sąd uznał, iż nie zachodzą przesłanki przewidziane art. 138 k.r. i op. i oddalił powództwo.